

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nyílt: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
Zárk.: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos

Felolvasó szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Március elsőjén új előfizetést nyitottunk a Debreczenre. Kérjük azokat a t. előfizetőinket, akiknek előfizetése február végéig lejárt, hogy az előfizetés megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjen. Egyben kérjük a lakóhelyváltoztatások szives bejelentését.

Barázdák.

Nem kevésbé fontos megtudni, hogy politikai magunktartásban, mi, — és miért teszünk. Hareunk célját tudjuk: — nemzeti függetlenségünket akarjuk kivívni, s a magyarság eszméjét akarjuk nagygyá és hatalmassá tenni. Ez országos haronak mi vagyunk közkeletűek. Az ő kizáró bizalmuk, nekünk irányító, s a mi haronuk, az ő haronukat egészíti ki.

Az egész ország ott áll ma, ahol a magyar nemzeti eszméért harcolnak. Vizsgálva a politikai helyzetet, alig találunk már pártkereteket is. Egy gróf Tisza István csak úgy persoreszkálja az abszolútizmust, mint akár csak a legszélsőbb függetlenségi és 48-as. A többi párt, a haladókat kivéve, már megegyeznek, a nemzeti vívmányokban, az ország függetlenítésében és az önálló vámtérületben.

Ez a csaknem teljes egyetértés, a legkutatásabb bizonyítéka, hogy a nemzet harca igaz, jogos és törvényen nyugvó. De igazolja azt az is, hogy a kamarilla a végletekig elzárkózik, a nemzet elől. Láttuk, hogy a nemzettől, feltétlen meghódolást kívánnak, s hogy a nemzet alkotmányos küdelmét, tisztán revolucionális szempontból nézik. Hát mi nem tudjuk, hol vett a most folyó harc, lázadási színezetet. Egy méltóságosan kitört küzdelem ez, a mely minden részletében is magán viseli az igazság bélyegét. Hogy a jövőben hová fajulhat: — annak vajjon ki volna megmondhatója?

A ma reggeli helyilapok rettenetesen keseregnek, hogy Debrecen város is leszerelt és kiszolgáltatja a királyi biztosnak a közgyűlési terem kulcsát. A derék lapársak valószínűleg elfelejtik, nem tudják, vagy nem akarják tudni, hogy a végrehajtó hatalom tulkapásai ellen nem a tisztviselők renitenciája, hanem az egész nemzet ellenállása nyújthat teljes biztosítékot. A nemzet

pedig a maga egészében, a maga egyetemében barrikádul csak egy eszközt vehetne elő — a fegyvert. Ez idő szerint azonban egyetlen egy ember sincs az országban, aki az ellentállást a fegyverig akarná vinni.

Százsorta rosszabb volna, ha a kormány az ellenszegülő tisztviselők helyébe mindenre kapható elemeket tiltatva, ami valóságos sáska csapás és gyökerében támadná meg városi közigazgatásunkat. Ha az alkotmányvédő bizottság tényleg kikapcsolta a tisztviselőket az ellentállásból, ezt csak helyeselhetjük, mert a királyi biztos erőszakos fenyegetése valóra vált e vagy sem, ez nagyon közömbös. Bizonyára alkalmazta volna az erőszakot, hisz kezében van minden fegyver, míg a tisztviselők teljesen védtelenek.

Legújabb értesülésünk szerint nem sokára megszabadulunk a Fejérváry kormánytól, de talán még nagyobb veszedelem fenyegeti a nemzetet, hogy Bánffy lesz a „jövő embere”, aki előreláthatólag csak jogfeladásal és joglemondással akarja „szauálni” a helyzetet. A kibontakozásnak ily módon való létrehozatala ellen újra csak teljes erejével kell a nemzetnek, osztálykülönbségek nélkül, talpra állania.

Hisszük, hogy a koalíciót és az őt magának valló társadalmi osztályt ebben a nemzeti erőpróban is a küzdők első sorában fogjuk találni.

Bánffy politikája.

Tegnap elhangzott a csatakiáltás s ma már minden kedély lázas a küzdelemtől s a számítások kíváncsiságától. Mindenki belátja, hogy Bánffy leveléből annyi meggyőződés, komoly hív és erő árad ki, hogy véle ma, vagy később feltétlenül számolnunk kell, egyelőre mint olyan emberrel, ki pártja, töredékével a koalícióból kivált s később talán majd mint pozitív nyereséggel is. Erről azonban egyelőre nem beszélünk. Sietve sietünk azonban most, a harc kezdetén, mielőtt a páholyokból a küzdő porondra ugrálnánk, jóhiszeműen cselekedett most is s mi, akik e harcban s az ő egyeniségének teljesen pártatlan szemlélő és bíráló vagyunk, nyíltan és leplezetlen kijelentjük ezt.

Ma is, mint egyébkor, feltétlenül hisszük és valljuk, hogy a magyar nemzetet csakis a 48-as elvek alapján lehet új, boldogabb jövőben vezérelni. A 67-es alap nekünk semmiféleképpen sem kell. Azok az elvek, melyek 1867-ben a légben röpködtek, végképpen lejártak — szánalmas vergődésüket, végvonaglásukat, utolsó rándulásukat akkor láttuk, mikor a szabadelvűpárt végleg felbomlott és temetése azon a diadalmas téli választáson vala, mikor függetlenségi párt többségbe jutott. — Mindazonáltal az, a ki ma Bánffyt sárral és kövel dobálna meg, a mi ellenségünk is lenne egyúttal. — Bánffyról mindent el lehet mondani; lehet állhatatlansággal és színészkedéssel vádolni, csak a jóhiszeműségét és magyarságát nem szabad semmi esetre sem kétségbe vonni.

Hagyjuk a hibáit, a sok meddő kérdést, a mi most önként tolu elénk: mikor követett el nagyobb hibát, amikor belépett a koalícióba, vagy mikor elküldte kilépő levelét Kossuthnak, — most a jelenről és a jövőről van a szó s nem kicsinyes artisztikus szempontokról.

Bánffy sebet ütött rajtunk és az egész nemzetet is; gyöngítette az ellenállás tömörségét is, amint elvált tőlünk és nyugodtan azt kiáltotta felénk haladjunk a magunk útján. Mi megfogadjuk tanácsát és semmi áron nem hagyjuk el azt az ösvényt, mely nézetünk szerint egyedül vezet el a kívánt célhoz s nem kételkedünk, hogy ez volt a legjobb tanácsa. — Nézetünk szerint azonban Bánffyt elvtelenséggel és köpnyegforgatással vádolni legalább is szabadelvtelenség. Ő mindenekelőtt gondolkodó ember s ma Magyarországon mint egykoron Athénben, mindenkinek egyforma kötelessége a politizálás és a gondolkodás és nem a tévedőt kell elítélni hibáiért, hanem a resteket és közönyöket.

Bánffy politikájának pedig, ha fő vonalakban nem is fogadjuk el, feltétlenül van pozitív alapja. Ő megértette a kor szellemét s nem lehetetlen, hogy éppen neki sikerül majd valami uton

A LEGDIVATOSABB,
A LEGTARTÓSABB,
ÉS A LEGOLCSÓBB,

Tavaszi

FÉRFI ÉS
GYERMEK

Ruhát

csak a GERŐ

ruha nagyruházában lehet legjobban vásárolni.

Debrecen, Piacz-utca 61 szám alatt, az ujonnan épült III. emeletes Fischer-palotában Szent-Anna-utczával szemben. 105—2

Gőzmosoda



Széchenyi-u. 42.
Telefon 323.

módon összebogozni a nagy tömeg s a magyar nemzeti állam érdekeit.

A nagy politikai küzdelmek elég tanúságot szolgáltatottak, hogy a nép ideális célokért harcolni sohasem tud, mindig valami reális rejtőzik az ideális jelszavak mögött. A szabadságharcunkban sem a francia forradalomtól átvett nagy jelszavak gyújtottak, hanem mindenekelőtt a nép saját érdeke, a kenyér az előrehaladás lehetőségének biztosítása. Bánffy is talán ilyesfélére gondolt, mikor a koalíció nemzeti tartalmu programjának alapjául az általános szavazati jogot választotta.

Másodsorban azért sem szabad elitélnünk Bánffyt, mert ma, mikor ily súlyos válságban vagyunk, cselekedni kell s a cselekvés már maga is erény. Bánffy nem mondja ki nyíltan, de bizonyos, hogy a 48-as elvek felé tör, a 67-es alap csak egy lépcső, hogy ezt elérje. A tegnapi levele burkoltan azt mondja, ami paraszti nyelvre téve azt jelenti, hogy gyöngék vagyunk és várunk még. A küzdelem, a Széchenyi és Kossuth polemiája, a magyar nemzet ősrégi harca ma megújul. — Ujra ugyanazok a jelszavak zengenek, mint akkor, a gazdasági és katonai kérdés éppen ugy előtérben van, mint az ő idejökben, és talán a közel jövőben fog eldőlni, kinek lesz igaza: annak, aki gazdaggá s mindenekelőtt szabaddá akarja tenni e hont, hogy hatalmas legyen vagy annak, ki karddal, sommásan oldja majd meg a kérdést.

Ez a harc komoly és szent. — ne zavarjuk meg elleuségeskedésekkel igazgáskodásokkal. Mindnyájan azt hirdetik ma is, mint akkor, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz. Küzdjünk ernyedetlenül, mindenki a maga módja szerint s a véleménykülönbségek ne zavarják e templomban dicső és ünnepléses tusát, mely csendes zajával és

komoly buzgalmával már most is azt jelenti, hogy Magyarország már most is — él és van!

Sok a hitvány magyar!

A mostani politikai küzdelem saomoru képét tárja eléünk közállapotainknak és végtelen scraból ismertet meg a hitvány szemét népnek.

E küzdelem — ki ne tudná — a törvény alapján indult meg és szigoruan törvényes passiv resistenciával kívánt harcolni. Vezéreink soha meg nem ingott állhatatossággal hirdették, óvták a közönséget minden activ ellentállástól. Maguk is az önmegtartóztatás fényes példáit nyújtották, midőn a fegyveres erőszak elől bölcsen kitértek, így vélték okosabban használni az igaz ügynek.

Fazekas, Prónay, Gullner, gróf Károlyi stb. számosan nem olyan kaliberű hazafiak, akik ha kell, életüket ne áldoznák a hazáért! Mely hitvány merné ezeket leszereléssel vándolni, midőn a szurony, az erőszaknak engedtek?

Az erőszak ellen erőszakot alkalmazni forradalom! Azt józan eszű becsületes magyar ember ma nem akarhatja arra ma nem törekszik, csak a hitvány, aki a zavarosban szeretne halászni;

Minden becsületes hazafi ma szentül meg van arról győződve, hogy a passiv ellentállással is célt érünk; mert felségsértés volna annak a feltevése hogy urunk királyunk ha jelenlegi tanácsadóiban meginog bizalma nem más, szerintünk is helyes és egyedül alkotmányos irányban keresse a megoldást.

Hogy pedig ez bekövetkezhessen igen csekély áldozatra a passiv ellentállásra van szükség; de a hitványak, a gáncsolók akik ocsmány rágalmakkal illetik, leszerelésnek minősítik, kitérésünket a szuronyok elől: erre sem képesek, ezt is megtagadják.

Debrecen városa jóléti bizottsága állítólag felhatalmazta a polgármestert és a ta-

nácsot a városháza nagytermének felnyitására és a kulcsok átadására.

Ha tette, jól tette! Sőt kötelesség-szerűen tette, mert hiszen a t. h. közgyűlés a jogot reá ruházta és a végső pillanatban a nyerserőszakkal való fenyegetés, sőt számtalan effectiv végrehajtott erőszak példájának hatása alatt így kellett határoznia: a fegyveres ellentállást nem hirdető és nem határozván soha senki, a közgyűlés sem.

A hitványok. Azok önkivületet hazudnak kigyót-békát kiáltanak. Szennyes tolluk ontja a piszkot azokra a komoly férfiakra, akik e kétségtelenül nehéz körülmények között sem vesztették el sem bátorságukat, sem higgadt mérlegelésüket — bölcsen határozni, mert gyermekes daonál nem lenne egyéb megtagadni az erőszaknak azt, amit erőszakkal megvédeni sem nem tudjuk, sem nem akarjuk.

Nincsen egyéb szavam a hitványokhoz, velük polémiába nem becsátkozom! Az ő viselkedésük és cselekedeteik a küzdelem kezdete óta magán hordja a szégyenbélyeget. Egyik lapjuk csak néhány napja fejtegette a leszerelés kérdését oly malicia és perfidiával, hogy olvasva, önként az a kérdés merült fel bennem, mi volna hát szerintük a helyes? De bizony csak arra kellett lyukadnom, hogy ők eleve minden lépését városunknak elítélték. A másik az ma martíromság osztogatásában tetszeleg. No én azt hiszem, sem Kovács József, sem Vecsey nem kérnek barátságos vállveregetésükből; sőt az utóbbi hitem szerint, tiltakozni fog amaz gyanúsítás ellen, melylyel illetik.

Nyugodjanak meg a hitványak, ne fájjon nekik a mi fejünk; mert hej „Nem lesz mindig éjszaka, megvirrad még valaha“.

Dr.

Az önkényuralom.

A hivatalos lap tegnapi száma hat legfelsőbb kéziratral ékes, melyek a kabinet kiegészítését tartalmazzák. Ezek szerint a király Hegedűs Ferenc közigazgatási bíró

Tudom . . .

Tudom, hazug volt esküvése,
Tudom, hazug minden szavad.
Tudom, hogy csalta szived másé,
S szeretnem téged nem szabad.

De szeretlek, szeretni foglak
Egy hosszú, sivár életen.
Szeretlek még a siron túl is,
Én kék szemű egyetlenem.

Álom . . .

Rád gondolok reggel, mikor
A hajnal pir fakad.
Rád gondolok este, midőn
Leszáll az alkonyat.

Nappal rólad ábrándozom
S ha eljövend az éj,
Rólad álmodni szépeket
Oh mily mennyei kéj.

Mint pajkos tündér beröppensz
A kicsiny ablakon
Csókok között csengő szavad
Gyönyörrel hallgatom.

Ölembé ülve éj hajad
Borítja arcomat . . .
Oh, mért nem követi valóság
Ez édes álmokat!

Adler József.

A tündérmese vége.

Irta: Maude King Egertos.

Hősnőm mindennel meg volt elégedve, csak azzal nem, hogy mamává kellett lennie, mert a kis lírai intermezzo letarolta arcának rózsáit, legalább egy időre. Néha azonban mégis szeretettel nézett a Baby re, akkor tudniillik, ha a modern élet zajos frivolitásai az elmaradhatatlan migrén révén otthon marasztalták.

Most például, hogy egyedül ült szobájában, s a kis Aranka váratlanul betoppant hozzá: még meg is örült gyermekének.

— Anyuska, ugy-e ma nem mégé el? Maradj velem és fekiess le te ma este.

Igy történt, hogy tea után a szép mama a gyermekszobába lépett és hanyag uri dámák szokása szerint, semmit sem talált elég jónak.

— Hát nincs ennek a szegény gyermeknek melegebb hálóköntöse? — kérdezte megbotránkozva. — Itt hál? Hiszen itt nincsen eléggé szellőztetve!

A dada, aki három éve ugyszólván anyja volt a gyereknek, megvetéssel mutatott az ágyon elkészített melegebb holmicskára.

— Még mindig oly hidegek a lábacskaí, mint ennek előtte? — tudakolta a mama.

— Mióta én vagyok mellette, nem tapasztaltam soha, hogy hideg lábai lettek volna.

— Igen, jobb színben van, mint mikor utoljára én fűrésztöttem meg. S mily nagy lett!

— Volt ideje megnőni.

A dada sértett önérettel hagyta el a szobát,

Hősnőnk kelepchébe jutott. Most már neki kellett a kis leányt megfürösztetni. A kis leány pedig ugy értelmeste ezt a ritka szórakozást, hogy a fűrdőből azon vizesen az anyja ölébe ugrott.

A ruhám! Az istenért! — sikoltott a mama, de a baleset megtörtént s legokosabb volt nevetésre fogni a dolgot.

— Jaj, édesanyám, — könyörgött a gyermek — hagyj ma nálad aludni!

Ebben a szerencsében évenként csak egyszer, születése napja alkalmával szokott része lenni. Pedig hányszor emlegette ezt a dadának.

— No jó, hát ma velem alszol.

— Oh! — sóhajtott a gyermek, mert szive ugy tele volt örömmel, mint egy mézzel megrakott méhecske.

— Mit szólnál hozzá — kezdte ismét a mama — ha az első szép tavaszi napon kettecskén befűlnék az automobilba, kirándulnánk a zöldbe s ott künn maradnánk egész nap s csak este jönnénk haza?

— Jaj be jó lenne! — ujjongott a kis leány. — Es aztán, ha elmulik a tavasz, jön a nyár s aztán a tél s mi mindig újabb és újabb mulatságokat találunk ki, ugy-e mamuskám?

— Igen, igen. Csakhogy ha én most elmondom mindezt, akkor nem jutunk az ágyba ma este.

— Hát együtt alszunk? — ismételte a gyermek boldogan.

pénzügyi-, Pap Béla altábornagyot honvédelmi és Tost Gyula közalapítványi igazgatót közoktatási ügyvivőre nevezte ki. Van még egy királyi kézirat, melynek révén báró Feilitzsch Artur megkapta a belső titkos tanácsosságot. A kormány reorganizációja ezzel azonban még nem teljes, mert rövid idő alatt helyettesít kell találni Kristóffy és Lányi helyére, kiknek felmentése már csak idő és lehetőség kérdése. Akkor aztán komplet lesz a társaság s Vészi József és Márkus Dezső táblabíró (akit ma helyeztek át a pesti ítélőtábla státusába) szellemi tökéjével megindulhat a haladó kampány, melyet Fejérváry egyik legújabb felhajtott küldöttség előtt hirdettek.

Az új ügyvivők ma tesznek esküt a király előtt.

A felségjogok és a kabinetiroda.

A Figyelő jelenti: Több vármegye tudvalevőleg közgyűlési határozatban tiltakozott az országgyűlés feloszlata ellen, egyben kimondotta, hogy feliratot intéz e tárgyban az uralkodóhoz. A királyi kabinetiroda Bécsből visszaküldötte a belügyminiszterium utján Hunyad-, Szatmár- és Zalamegyének az országgyűlés feloszlata ellen a királyhoz intézett feliratát azzal a megjegyzéssel, hogy miután a feliratok uralkodói jogok gyakorlásának bírálatát tartalmazzák, a királyi kabinetiroda, nincs abban a helyzetben, hogy azokat a király elé terjessze.

Egy bíról kinevezés.

A hivatalos lap tegnapi száma a következő kommunikát közli:

Ő császári és apostoli királyi Felső-gének folyó évi március hó 5-én kelt legfelső elhatározásával dr. Márkus Dezső kassai kir. ítélőtáblai bírónak eddigi minőségében a budapesti kir. ítélőtáblához saját kérelmére leendő áthelyezését legkegyelmebben megengedni méltóztatott.

Ez a kinevezés azért érdekes, mert Márkus Dezső, aki kodifikatori működéséről ismeretes s többek között a Corpus Juris teljes kiadását is saját alá rendezte, állandó közjogi tanácsadója Lányi Bertalan igazságügyi ügyvivőnek s a legtöbb Lányi-féle törvénytípré rendeletnek ő a szerzője. Márkus jelenleg az igazságügyi minisztérium kodifikatori osztályához van beosztva szolgálatára.

Azt mondtad, hogy „jutunk”, édes anyáskám.

A mama benne volt a nagylelkűségekben és ezért azt mondta rá: Isten neki! Felhozatok egy csésze levest, s azután, bár még nincs nyolc óra se, lefeküdtünk. Előbb azonban elmondok neked egy tündérmesét. De nem szoktál te imádkozni!

— De igen — mondá a leányka s feltérvélve az ágyban, összetett kezekkel kérte az istent, hogy szegény papát mihamarabb hozza haza épségben Dél-Afrikából.

A mama elgondolkodott. Aztán elfordított arccal megkezdte a mesét. Gyönyörű mese volt, s Aranka lehetetlenségnek érezte sírás nélkül végighallgatni.

— En is olyan leszek, mint a kis királyleány. En is odaadom az uszonámát a szegény gyermekeknek. Olyan jó leszek, mint te vagy édes anyuskám. . . s aztán?

De mielőtt a mama folytathatta volna, bejött a komorna s jelentette, hogy Morrison órnagy kívánja tiszteletét tenni.

— Morrison órnagy?! — ismételte az asszony.

— Csak nem mégy le anyus? — kérlete a kis leány — hiszen megígérted!

— Édes szívem, mikor megígérted, nem tudtam hogy . . .

— De a kis leány elkeseredetten állt a komorna elé és parancsolóan szólt:

— Mondja meg az órnagy urnak, hogy elmehet.

— Ugyan. Aranka. — csitította az anyja — így nem illik valakit elutasítani!

— De hát okvetlenül látni akarod őt?

Tanácskozás Kossuthnál.

Ma délelőtt folyamán Kossuth Ferenc hosszabb tanácskozást folytatott a nála megjelent Apponyi Albert és Batthyány Tivadar grófokkal. Mint értesülünk, ezen tanácskozás szoros kapcsolatban áll a függetlenségi párt, illetve a koalíció részéről az általános választói jog kérdésében legközelebb megindítandó akcióival.

A vezérő-bizottság.

A szövetséget ellenzők vezérő bizottsága tegnap délután Kossuth Ferenc elnökelete alatt ülést tartott, melyen gróf Andrássy Gyula, gróf Apponyi Albert, Darányi Ignác, gróf Hadik János, Sággy Gyula, gróf Batthyány Tivadar, Hentaller Lajos, gróf Károlyi István, Tóth János, gróf Zichy Aladár, Barabás Béla, Rakovszky István, Szederkényi Nándor, Molnár János, Polónyi Géza, Gulner Gyula és Vázsonyi Vilmos vettek részt.

Báró Bánffy Dezsőnek a koalícióból történt kilépésére vonatkozó előtti bejelentés kapcsán hosszabb vita indult meg az irányban, hogy vajjon báró Bánffy Dezsőnek Kossuth Ferenc és a vezérő-bizottság ellen intézett támadásaira reflektálnak-e vagy sem? Végre is abban történt megállapodás, hogy a vezérő bizottság méltóságán alulinak tartja Bánffy tepintatlan és teljesen indokolatlan támadásaival behatóan foglalkozni és így Bánffy kilépését egyszerűen tudomásul véve, felelte napirendre tér.

Ehhez hasonló elbánásban részesítették Eötvös Károlynak kilépését is, amelyet Eötvös egy Kossuth Ferenchez intézett s a vezérő bizottság ülése alatt érkezett levelében jelentett be.

Magyar ügy a német bír. gyűlésen.

Nem a vezényszó kérdéséről volt szó, ebben a német császár s a bírói gyűlés ragaszkodni látszik a non interventio elvéhez. Sajnos, nem voltak ily szigorúak tegnap egy másik magyar belügyben: a helységnevek dolgában Lattmann (agrárius) képviselő komoly gravamen gyanánt hozta elő, hogy a magyar „sovinisták” eltörölték a magyarországi helységek régi német neveit, sőt a „sovén” m. kir. posta- és táviróhivatal német névjegyzés alatt nem is kézbesíti a küldeményeket. A kormány nevében Sudow államtitkár-helyettes kénytelen volt konsztatálni, — hogy Magyarország a nem-

zethózi posta- és távirószerszódés egyik önálló aláírója — s mint ilyen a saját helységneveinek előírására feltétlenül jogosítva van. A német kormány a német nevek érdekében csak mint javaslattevő léphetett fel, de a magyar főpostaigazgatóság teljes joggal mellőzte az indítványt oly megokolással, hogy Magyarországon a helységnevek felől a törvényhozás rendelkezett kőtelezőleg. A német küldemények érdekében a kormány nem tehetett mást, mint közölte a német postahivatalokkal a magyar helységnevek jegyzékét; ily korrekt címezés jövőre kizárja a küldemények visszautasítását a magyar forgalmi hivatalok részéről.

Ujságírók üldözése.

Azok az intézkedések, melyeket az ügyvivők a sajtó megrendszabályozására eddig tettek, a jelekből ítélve csak preventív és bevezető lépések ahhoz az akcióhoz, mely a sajtó megfélemlítésére vagy elnémítására tervbe vétetett.

Bakonyi vizsgálóbíró ma a délelőtt folyamán több ujságíróat hallgatott ki, akik különböző lapokba az ügyesség felfogása szerint királysértő, lázító, izgató cikkeket írtak, melyek miatt részint elkobozták a lapokat, részint elkobzás nélkül inkriminálták a cikk egyes passzusait. A vizsgálóbíró ur a kihallgatás befejeztével magánbeszélgetést kezdett a vádolt ujságírókkal, s ennek során atyailag figyelmeztette a bűnvádi perrendtartás 141. szakaszára, mely kimondja, hogy az a vádlott, aki ellen már az eljárást előzőleg egy másik ügyből kifolyólag megindították, ismét vád alá kerülén, azonnal le tartóztatható. A bíró ur ezután nagy sajnálkozás között kijelentette, hogy ő, mint bíró kénytelen lesz a törvény értelmében eljárni. Majd hozzátette azt is, hogy a törvényhozás a hibás a hivatkozott szakasz szigorú rendelkezéseért, mert a törvényjavaslat tárgyalásakor elfogadta betervezett szövegében.

A kihallgatott ujságírók közül, akik között voltak Kaas Ivor báró és Pap Zoltán volt országgyűlési képviselők is, csupán Kaas Ivor báró tett megjegyzést a bíró fenyegetésére.

— Tudjuk, hogy az abszolutizmusnak szüksége volt mindig katonákra, kémekekre és — bírakra, — jegyezte meg Bakonyi mentegetőzésére.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szombat, márc. 10. „Gül baba.” Operette. (C)

Vasárnap, d. u. „Csöppség.” Vigjáték. Bérletszünet.

Este: „Hunyadi László. Opera. Bérletszünet.

Bérlet 133. szám (A)

Csütörtökön, 1906. évi március hó 8-án: SZERÉMY GIZELLA felléptével:

Folt, amely tisztít.

Dráma 4 felvonásban. Irta: Eöthegaray József.

SZEMÉLYEK:

Matilde	— — — —	Szerémy Gizella
Enriqueia	— — — —	Markovits M.
Donna Concepcion	— — — —	Ardei Ida.
Fernandó	— — — —	Ternyei Lajos.
Don Justó	— — — —	Szakács Andor.
Don Lorenzo	— — — —	Deési Alfréd.
Julió	— — — —	Krasznay Ernő.

Holnap, pénteken, március hó 9-én: Szerémy Gizella utolsó felléptével:

IFJ. FROMONT ÉS ID. RISLER.

Dráma.

Szerény Gizella első fellépése. Szerény Gizellát s művészi készséget még a Komjáthy színházgatása idejéből ismeri a debreceni színházlátogató közönség. Kedvenc, drámai primadonnája volt az idő tájt a debreceni közönségnek, mígnem a Vigszínház művészgárdájához szerződött el ő is többekkel, a kikre mindenkor szívesen emlékszünk vissza, mint olyanokra akik sok műélvezetet nyújtottak nekünk. Szerény Gizella évek után tegnap először vendégszeropelt a debreceni színházban, melyhez olyan sok zajos sikerek fűzik. Eme sikerek számát gazdagította „Széchy Mária” címszerepének művészi eljátszásával. A debreceni közönségnek, ennek a finom műértő publikumnak pedig alkalmat adott arra, hogy a vendégművészről iránti szeretetének, művészeté iránti elismerésnek kiváló tanujelét adhassa. Mellette Szabó Irma nyújtott művészi értékeség szempontjából becses s a szép sikerhez Szakács Andor és Ternyei Lajos járultak hozzá.

A mai s holnapi előadás iránt nagy az érdeklődés. Ma „Folt amely tisztit” c. színmű, holnap pedig a „Fromont és Risler” dráma kerül színpadra, mindkét estén Szerény Gizella fellépésével, aki két művészi alakítást fog ez estéken bemutatni.

A Gül baba szombaton este kerül színpadra. Az eddigi előadások zsufolt házak előtt folytak le. Az remélhető holnapra is Zilahyné S. Vilma és Polgár Sándor pompás alakításai révén.

Hangverseny a Bikában. Debrecen intelligens közönsége előtt mutatta be tegnap délután P. Nagy Zoltán zenetanaár tanítványainak előhaladását. És a közönség meggyőződhetett, hogy P. Nagy Zoltán nemcsak kiváló művész, hanem kitűnő tanár is s az a szép ezüst koszorú, mit a tanítványok nevében Kolbenhayer Margit neki átadott az igazi hála a tanítványok és a dicső elismerés kifejezője volt a szülők részéről. Ami az ő tanítványait jellemzi, még a kezdőknel is az a játék tisztasága, a precíz előadás s ügyes technika amit a Balkányi Lili, Kandel Mariska, Grausz Ilonka, Harsányi Jolán játékaiban élvezett a közönség. Kaptak is érte sok tapsot. Feltűntek temperamentumos, játékkal B. Vedródy Átilia, Popper Irma, Tatay Zoltán és Maier Pálma, kik bravuros technikával adtak elő egy egy darabot, annélkül, hogy játékok tisztasága szenvedést volna miatta. A szépen sikerült hangversenyt a tanítóképződei énekkar Volkmann Erdei dalával zárta be.

H I R E K.

A királyi biztosság működése. Serényen dolgoznak már a királyi biztosi hivatalban. A rendeletek mennek jobbra balra az összes hatóságokhoz. Legelső rendeletét ma becsajtozta ki Naszády Iván kormánybiztos a március 15-én megtartandó nemzeti ünnepségek tárgyában. A rendelet szerint a március 15-én a szokásos keretben megtartandó ünnepségek nem akadályozandók meg. Azonban a bejelentés nélküli gyűlések, vagy pedig a programon kívüli politikás izgató szónoklatok megtartása szigorúan tilos. Ha ilyesmi megtörténik, akkor a gyűléseket karhatalommal fogják szétkergetni. Az ilyen hazafias gyűléseken a kormány hatalom részéről való felügyelet jogát a királyi biztos magának, illetve közegeinek tartotta fenn. Ezt a rendeletet megküldték a polgármesternek, főkapitánynak és az alispánhelyettes utján az összes megyei szolgabíráknak.

A királyi biztos még ezideig nem kapott a polgármestertől semmi választ sem tegnapi átiratára. Munkaársunk felkereste Kovács polgármestert, aki kijelentette, hogy választ holnap dél-

után küldi át a királyi biztoshoz, a melyben felvilágosítja a közgyűlés összehívásának nehézségeiről. A közgyűlési terem felnyitására vonatkozólag pedig tartja magát az alkotmányvédő biztosság irányításához, amelytől azonban eddigelé még semminemű utasítást nem kapott. A város érdekeit azonban sohasem tévesztheti szem elől.

A négy évszak. Eből a páratlanul szép élő képből nap nap után folynak a próbák a városi színház színpadán. Debrecen színe-java találkozik ott délután négytől-ötig és vígan folyik a társalgás, a míg megszólal a rendezői jel. Aztán komolyan próbálgat az a sok szép asszony és leány, hogy jól, nagyon jól sikerüljön azt est, a milyen az előjelekből ítélve ilyen fényben és pompában még nem volt Debrecenben. Ma az ősz és holnap délután a tél szereplői próbálnak, míg szombaton délután a virgátéknak lesz színpadi próbája. A plasztikus életképek összeállításán Letzter József fényképész fáradozik, nem köznapibuzgalommal.

A városi alkotmányvédő biztosságnak tegnapi estét tartott üléséről riasztó híreket közölnek a ma reggel megjelent helyi lapok. Hogy tényleg mit határozott a biztosság: ma még pontosan megtudnunk nem sikerült, valótlán, vagy téves közleményekkel pedig nem bonyolíthatjuk az amúgy is zavaros helyzetet, a mikor pedig mindenkinek tisztánlátásra van szüksége. A kérdéssel kapcsolatban ma csak azt jelezhetjük mint biztos tudomást, hogy egy leszerelési indítvány a városi tisztviselői karból indult ki, napokon át aláírásokat próbáltak gyűjteni a városi biztossági tagok között rendkívüli közgyűlésnek oly célból való összehívása iránt, hogy a közgyűlést változtassa meg még pedig egyenesen a tisztviselők érdekében — az ellenállási határozatokat. Tudjuk azt is, hogy az aláírási iverkek hálalok csufos kudarcot valótak és így — valóság esetén — annál kínosabb volna az alkotmányvédő biztosság tegnapi határozatáról közölt tudósítás. Igyekezni fogunk, hogy amennyire lehet: a valót megtudhassuk, és hogy azt olvasóinkkal — a maga leplezetlenségében — közölhessük.

Tanácsülés volt ma délelőtt a városházán, Kovács József polgármester elnöklése alatt, melyen folyó ügyeket intéztek el.

Basa Gábor halála. Mint részvételt értesülünk zabolai Basa Gábor volt máv. főfelügyelő e hó 4-ikén Budapesten súlyos szenvedés után elhunyt. A megboldogult egyik kiváló tisztviselője volt a magyar államvasutaknak, köteleességtudás és lelkiismeretes kötelesség teljesítés, szorgalom és kiváló szakértelem, alárendeltjeivel szemben igazi humánus bánásmód jellemezték minden tényében. Mult év őszén kínos betegség által gyötörve nyugalomba vonult és a debreceni üzletvezetőség tisztikara is egész személyzetével hálás emlékezőstől kísérve Budapestre költözött, a hol sokaknak részvétele mellett e hó 6-án helyezték örök nyugalomra.

A juhok legeltetése. A városi tanács mai ülésén megengedte a gazdáknak, hogy juhaikat március 11-től kezdve kihajthassák a Hortobágyra, tekintettel az idej nagy takarmányhiányra.

A debreceni jótékony nőgyűlés e hó 11-én vasárnap délelőtt 11 órakor a nőpariskola termében választmányi ülést tart, melyen nagyon fontos ügyek kerülnek megbeszélés alá.

Rendőrtisztviselők egyenruhája. Dr. Vaday László kormánybiztos ideiglenes főkapitány magához rendelte az összes rendőrtisztviselőket és kijelentette előtűk, hogy

szolgálatban tartoznak egyenruhában járni. Mínt hogy több rendőrtisztviselőnek egyáltalán nincs egyenruhája a főkapitány napi terminust adott ennek beszerzésére. Ha már megköveteli Vaday ur az egyenruha viselését, legalább intézkedjék, hogy izlésesebb egyenruhák jöjjenek divatba, mert a fiatalabb tisztviselőket katona növendékeknek fogják tartani.

Az Ivria asztaltársaság február hó 25-én rendezett jótékonycélú felolvasó estélyén felülfizetni szíveskedtek a következők: Krausz József 10 kor., Adler Ignác, Kenyeres Károly, Kanitzer Gyula, Boros Mihály, Erős Jakab Rosinger Lajos 5—5 kor., Fenyő Sándor, Weisz Gáspár, Kohn Lipót, Ungár Jenő 3—3 kor., Drucker Mór, Bodnár Miksa, dr. Szász Adolf, özv. Berger Henrik, dr. Ujlaki Hugó, Falk Lajos, Ujlaki József, dr. Rózsa Mór, Fényes Mór, Schmidt Soma, Grósz Mór, Katz Jakab, Darvas Miksa, Keiner Adolf, Halmágyi József, Békés Lajos, Hajós Géza, Krémer Jakab, Török Samuel, N. N. 2—2 kor., Grósz Nagy Ferenc, Káldor Jenő, Zeliinger Ede 1 kor. 50 fillér, Békési Artur, Polgár Sándor, Friedmann Adolf, Schvarecz M. L., Ráthmer Sándor, Vényiga A., Beraáth Kálmán, Hertzka Henrik, Weisz Margitka, Weisz Ferencné, Rose M., Abalos Adolf, Turai Frigyesné, N. N. 1—1 kor., N. N. 60 fillér, Deutsch Viktor, Braun M., Grünberger M., Adler H., Vizvári I., N. N., N. N. 50—50 fillér. Összesen 114 kor. 60 fillér. Szíves áldozatkészségükért fogadják köszönetünket. Békés Kálmán pénztárnok.

Házasság. Weisz Márkusz az Angol királynő kávéház főpincére e hó 21-én vezetni olárhoz Deutsch Gizell kisasszonyt, a Hungária kávéház „Naci bácsijának” kedves leányát.

A négy évszak jegyei. A március hó 28. és 29-ikén tartandó négy évszak bemutatására jegyek folyó hó 10-ikétől kezdve kaphatók Molnár Ferenc ur tiszteletben. Az árak 50 %-kal vannak emelve. A rendezőség ez uton jelzi, hogy előjegyzéseket nem fogad el, a jegyek azonnal kiváltandók.

Letartóztatott debreceni újságírók. Napról-napra érdekesebb eseményeket hallunk a sajtó embereinek áldozásáról. Bakonyi fővárosi vizsgálóbíró csak tegnap fenyegette meg az újságírókat a letartóztatással, nálunk már az elmúlt éjjel Budaházy rendőrgyakornok ur is tartóztatott két helybeli hírlapírót. A fiatal rendőrcsöke azt hitte, hogy az éjjeli ügyeletes rendőrtiszt, legalább is a királyi biztost helyettesíti vagy talán nyomtatásba akarta látni a nevét. Két reggel megjelent [helyi lapunk munkatársai éjjel 12 órakor megjelentek a rendőrségen, hogy az éjjel történt eseményekről értesítést nyerjenek. Budaházy gyakornok előbb a szobájába küldte egyik kollegánkat, kit a másik újságíró is követett. Néhány perccel később Budaházy „dühödten rohant be a szobába, hol Bardócz rendőrbiztos is benn volt. A magáról meglepedkezett fióktisztviselő előbb mindkét újságírót durván megsértette, majd intézkedett, hogy úgy ók, mint Bardócz biztos el ne hagyhassák a rendőrség helyiségét. Csaknem félórán állottak mindhármán az udvaron. Akkor az újságírók telefonáltak kartársaiknak, kik rögtön megjelentek a rendőrségen. A gyakornokoska ekkor egyszerűen letagadott mindent, amit pedig több rendőr is igazol. Az újságírók letartóztatására sem oka, sem joga nem volt a rendőrcsöke és nagyon kellemetlen következményei lehetnek a kis ügynek, amelyről a jelentést az illetékes hatóságnak már megtették. A helyi sajtó pedig megteszi a kellő lépéseket, hogy hasonló esetek többé ne forduljanak elő.

Letartóztatott öngyilkosjelölt. Olvasóink előtt még emlékeztetés lehet az a kettős szerelmi tragédia, amely a mult hónapban a Kossuth-szállodában lejátszódott és amely Steiner Boriska halálával végződött. Az öngyilkossá lett szerencsétlen leány udvarlóját Varga Lajost, akkoriban a rendőrségnél kihallgatták, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy az öngyilkosságot

Steiner Boriska az 6 unszolásra követte el. A szomorú ügyre vonatkozó iratok átkerültek a vizsgálóbíróhoz, onnan pedig a királyi ügyészhez, aki március 6-án vádiratot terjesztett a törvényszéki vádtanács elé. A hatóságnak tudomására jutott, hogy Varga Lajos szökni akar, tehát a vizsgálóbíró elrendelte előzetes letartóztatását. Dr. Boldizsár Kálmán főkapitányhelyettes intézkedésére Bikfalvi Miklós rendőrbiztos szerdán délben megjelent Varga Lajos lakásán és felszólította Vargát, hogy kövesse őt a rendőrségre, ahonnan csüörtörtökön reggel az ügyészség börtönébe kísérték.

Felolvasás az iparoskörben. Ily címen lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy Jobbágy Imre az iparostulást hitelszövetkezetének igazgatója valamint Nádai Rezső asztalos mes'er pénteken este fél 8 órakor felolvasást, illetve szabadelőadást tartanak az iparos körben. Utólag arról értesültünk, hogy e szakszerű felolvasást nem az általunk jelzett napon, hanem ma este üörtökön este fél 8 órakor tartják meg, mikorra a felolvasás iránt érdeklődő szakbeliek számos megjelenését kéri az elnökség.

A haladópartii rikkanos. Ma délelőtt ott feszengett Losoney Gábor ujságíró a királyi biztos előszobájában egy kérvénnyel kezében. A kérvényhez egy piszkos, zsírfoltos sürgöny volt csatolva, melyen ez állott:

— Üdvözlöm önt a haladó pártba való belépése alkalmából Fejérváry.

Ennek pedig az a története, hogy Losoney levélben jelentkezett, hogy vegyék fel a haladó párt kültagjai közé, amire Fejérváry miniszterelnök táviratban fejezte ki őszinte örömét „előkelő” tagtársának. Ezen magasztos ismeretség révén azt akarta közközzé tenni Naszády királyi biztosnál, hogy neki engedje meg az utcai lapelárusítását. A királyi biztosnak ugy látszik nem imponált Debreceen egyetlen haladópartii előkelősége, mert megtagadta Losoney kérését.

Birkózó verseny. A debr. tornaegylet folyó hó 11-én tartandó országos amateur birkózó versenye iránt sportkörökben ország-szerre nagy érdeklődés nyíltánul s ép ennélfogva igen érdekfeszítő küzdelmekre van kilátás, mely küzdelmek — miután az április 1-i budapesti bajnoki versenyeknek mintegy erőpróbáját képezik — a legmesszebb menő sportigényeket is kielégítik. Örömmel közölhetjük, hogy e versenyre Weisz Richard Magyarország nehéz sulyu bajnoka is ma adta be nevezését s az első jelekből ítélve birkózó gárdánk minden számottevő tagja sorompóba lép. Belépti jegyek Békés Lajos divat-üzletébe válthatók. Egyleti tagoknak kedvezményes jegyek tartatnak lenn, melyek 1 koronáért válthatók a pénztárnál. A helybeli athléták szorgalmas trainingje Waldapfel mester szakavatott vezetésével folyik.

A kamara állandó bizottságai utraszervezése. A kamara március elsőjén tartott közgyűlésén újra szervezte 1906. évre állandó bizottságait. A közös bizottság tagjai lettek: Falk Lajos, Fleischmann Mór, Lusztig Károly, Váray János kereskedő, Dávidházy Kálmán, Stegmüller Árpád, Szántó Győző és Tóth István iparos beltagok. Számvérvő bizottság tagjai: Györfly Aladár, ifj. Schwarz Vilmos, Debreceeni Lajos. A nyugdíj- és fegyelmi bizottság tagjai megmaradtak.

A szerb udvari dalárda Debreceenben. A „Drustvo” c. Belgrádi szerb udvari híres dalárda, mely annak idején bejárta a külföld nagyobb városait: Husvétkor Debreceenbe érkezik, mint azt Djoka Milovánovics szerb udvari főintendáns tudatta is már a nagy dalárda elnökével. Idejövetelek ólja: a jótékonyág gyakorlása. A debreceeni összes dalosok bevonásával óhajtának egy monsterehangversenyt rendezni a színházban, melynek összes jövedelmét már előre is felajánlották valamely helyi jótékonycélra. Djoka Milovánovics meleg hangu átirata a magyar szerb barátság fényes megnyilatkozása s a

mai nehéz időkben sokszorosán nagy fontosságú. A nagy dalárda már holnap d. u. 5 órakor az ügyvédi kamara helyiségében tartandó gyűlésén megteszi az előkészületeket a szerbek méltó fogadására. — Semmi kétség, hogy Debreceen művelt és hazafias közönsége is méltóképpen részt vesz azok fogadásában, kik fáradságot nem kímélve, jönnek hozzánk, hogy barátságunknak és humanus gondolkodásuk és cselekvésüknek, a mi javunkra, kifejezést adjanak.

A huszár miatt. Szép kedvese van Bogár Viktória konyha tündérnek, aki Stera József korcsmájában volt szolgálatban. Huszár volt az istenadta, s ki szereti a sört még a jófajta szivarokat. Ennek következtében Stera József kezdte észrevenni, hogy nagy mértékben fogynak szivarjai a dozból és hogy minduntalan felt sörös füveg tűnik el nyomtalanul. Rajtvény volt a szivarok és sörösüvegek eltűnése Sterre nézve, a melyet sehogysem tudott megfejteni. Tegnapi aztán a véletlen folytán felfedezte az eltűntet művészt a konyha tündér személyében. Bogár Viktória Stera előtt leveletette kötényt és ezen alkalommal három szivar esett ki a köténye zsebéből. Stera ugy tett mintha nem vette volna észre a szivar hullást és titokban megvizsgálta a leány bőrdíjét. Nagyobb mennyiségű sörös füveg és számtalan szivar volt a bőrdíjben ruhanemű közé elrejtve, a melyek hivatva lettek volna Bogár Viktóriának a huszár iránt táplált szerelmét bebizonyítani. Stera ma délelőtt feljelentette Bogár Viktóriát a rendőrségen, a mely a konyha tündér ellen az eljárást folyamatba tette.

Tolvaj suszterinas. Megrögzött fiatal gonosztevőt tartóztatott le szerdán este Bikfalvi rendőrbiztos Végh Ferenc Hunyadi-utca 14. szán alatti lakos, cipészinas személyében. A Lombrozzó alakjaira emlékeztető suhanc vakmerő cinizmussal tagadja az általa elkövetett lopást, dacára három kihallgatott tanu ellene szóló vallomásának. Az alig tizenhat esztendő gonosztevő ugyanis Takács Gábor főhadnagyól aranyórát és láncot lopott, amelyeket a Csapó-utcai zálogházban Tóth Ferenc cipész inas társa által 70 koronáért elzalogosított. A főhadnagy ösmeretlen tettes ellen történt feljelentésére a nyomozást vezető rendőrbiztosnak feltűnt Végh Ferenc szokatlan költekezése, mire megfigyelte és szerdán este, miközben Végh bevásárlásokat eszközölt, pénze eredetéről kérdezősködött. Bikfalvi rendőrbiztos ekkor Véget — ennek zavart és ellentmondó válaszaira — letartóztatta és a rendőrségre kísérte, ahol Végh a reá rótt büntetendő cselekményt konokul tagadja. A korán megtévelyedett gonosztevőt csüörtörtökön délben a királyi ügyészség fogházába kísérték.

Borközi állapotban. A rendőri őrzőjárt szerdán éjjel Fekete Lajos napszámost a Honvéd-utcán részeg állapotban találta. A rendőrségre vitték, a hol kialudva mómorát, csak reggel volt képes kilétéről felvilágosítást adni, mikor is utnak eresztették.

Nyilvános köszönet. A debreceeni nyomdászok március 4 én tartott jelmezestélyén felülfizetni szivesek voltak: özv. Hant Kálmáné urnő 10 korona, Niházy Dániel ur 6 korona, Antalffy Antal, László Károly, Diben János, Than Gyula urak 5—5 korona, Nagy János, Horváth Gusztáv, Goldstein Gyula urak 4—4 korona, Péntek István, László Imre, id. Erdélyi István, Faragó György, Hegedűs Károly, Csikes Ferenc, Koós Jenő, Herceg Henrik urak és Falusy Sándorné urnő 2—2 korona, Koronás Áruház és Halász Árpád ur 1—1 korona, melyekért ezuton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

A Népegyűző-Bank megnyílt. Heti befizetési könyvecskéi (legkisebb 10 fillér) kiválthatók Piac-utca 42. sz. a. Lauprecht-palota földszint, az udvarban. 106—x 7.

Teljesen feloszlik Mentze Henrik újdonságok áruháza Piac- és Szent Anna-utca sarkán. Virág vaxák, tükörök, képkeretek, zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülékek, tonta és

gyufatartók, legyesők, pénztárcák, bőrdíjok s mindenféle célszerű újdonságok beszerzési áron alul árusítatnak el. 139—x 3.

x Orvosi tekintélyek előszeretettel rendelik csuz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ara 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debreceen Kossuth utca „Arany egyszaru” gyógyszerár. 107—x 6.

TAVIRATOK.

Uj miniszterek eskütétele.

Bécs, március 8. A mai általános kihallgatáson megjelent a Hoffburgban Feilitsch Arthur földművelésügyi, Papp Béla honvédelmi, Tost vallás és közoktatásügyi és Hegedűs pénzügyminiszter, hogy a király kezébe az esküt letegyék. Legelőször Feilitsch Arthur tette le a titkos tanácsosi esküt, melyen jelen voltak Goluchovszky külügyminiszter, Paar Ede főhadsegéd, míg az eskümintát Berger udvari tanácsos olvasta fel. Utána Papp Béla, Tost és dr. Hegedűs miniszterek tették le az esküt a király kezébe. Ezen aktusnál jelen volt Fejérváry miniszterelnök, Festetics Tasziló zászlós ur, míg az eskümintát Vértessy Géza miniszteri tanácsos olvasta fel. Az eskütétel után a király ugy Feilitschet, mint mind a három minisztert külön-külön magán ihallgatáson fogadta, melyen Feilitsch megköszönte a titkos tanácsosi, míg a többi három a miniszteri kinevezést.

Bánffy és a koalíció.

Budapest, március 8. Általános vélemény az, hogy Bánffy csak várta az adandó alkalmat, hogy kiléphessen a koalícióból, ahol nem volt egyéb gondja, mint az, hogy egyenlenséget hintsen el a pártok között. Mindig vágyakozott a hatalomra és várta, mikor kerül rá a sor. Beavatott helyről nevezett értesülésünk szerint már hetekkel ezelőtt érintkezett Fejérváry miniszterelnökkel Heltai Ferenc utján.

Fejérváry a királynál.

Bécs, március 8. A király délután 3 órakor külön kihallgatáson fogadja Fejérváry Géza miniszterelnököt, melyen referáltat magának a magyarországi politikai helyzetről.

Lukács miniszter bucsuja.

Budapest, március 8. Ma délelőtt 11 órakor bucsuzott Lukács György kulturminiszter a tisztviselőkartól. A fogadó terem zsufolásig megtelt és a távozó minisztert Mohai Viktor miniszteri tanácsos üdvözlölte.

Kossuth Ferenc nyilatkozata.

Budapest, március 8. Kossuth Ferenc kijelentette, hogy a koalíció megy tovább, a maga utján és feltétlenül jobb, hogy Bánffy és Eötvös távoztak, mert ezáltal legalább meg lesz az egyetértés a vezérőbizottságban.

Megoperált főhercegnő.

Bécs, március 8. A király unokáját Windischrátz hercegnőt ma délelőtt Löwy orvostanár megoperálta. A főhercegnőnek hosszabb idő óta vakséggyulladás volt. A műtét jól sikerült.

Közgazdaság.

Magyar borok kiállítása Milánóban. A Simplon elágat megnyitása alkalmából nagy kiállítás lesz Milánóban, melynek keretében nemzetközi kiállítások is fognak tartatni, így többek között lesz nemzetközi borkiállítás is. Magyarország, mint a nagyobb bortelemelő államok egyike a kiállításról el nem maradhat már csak azért sem, mert elegendő mennyiségű exportképes borral rendelkezik. A milánói borkiállítás magyar osztályának rendezését, felkérés folytán, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete vállalta el. A kiállításra szóló bejelentő lapokat és ismerető körleveleket már széjjel küldötte a birtokosoknak, de a mennyiben bortermelőink között volnának olyanok, kik a kiállításon részt akarnak venni, ezen igényöket a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete igazgatóságának (Budapest, IX., Üllői ut 25) haladéktalanul jelezték be, hogy az a bejelentő lapot a részvételi feltételeket és magyarázó körlevelet mielőbb megküldhesse, miután a határidő március hó 15-én lejár.

Szőlő- és borgazdasági, borkezelési tanfolyamok. A földművelésügyi minisztérium a hivatalos lap mai számában két szőlőszeti, illetve borászati pályázatot tesz közzé: 1. Szőlő- és borgazdasági tanfolyamra néptanítók részére négy heti időtartamra. Oly tanítók számára, akik floxera által megfertőzött valamely hegyvidéken működnek. A felvett tanítók 120 korona általányt kapnak. A pályázati kérvények legkésőbb folyó évi március hó 10 ig az illetékes tanfelügyelőjük útján ahhoz a szőlőszeti és borászati felügyelőhöz (illetéleg vincellériakola igazgatóságához) nyújtsák be, akiknek kerületében jelenleg működnek. 2. Nagyobb, önálló szőlőbirtokok vagy gazdaságok számára rendezendő borkezelési tanfolyamra. A borkezelési tanfolyam két hétre terjed és Budafokon a pincemesteri tanfolyam helyiségeiben március hó 12—24 ig terjedő időben tartatik meg. A tanfolyamra való felvétel végett a folyamodó nevének, lakhelyének és foglalkozásának közlése mellett, közvetlenül a pincemesteri tanfolyam igazgatóságához forduljon, hol a jelentkezés sorrendjében történik a felvétel.

Kőbányai sertésüzlet. Budapest, március 8. Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 128—130 fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kg-ig terjedő súlyban) 136—138 fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 136—138 fillérig. Fialat közép (páronként 229—230 kilogrammig terjedő súlyban) 136—138 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő) 134—136 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammonként felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—380 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. — II. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 137—138 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 135—136 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 134—135 fillérig. IV. Romániai eredet: Stachl Nehéz (páronként 240 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 265 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 230 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. A hizott sertés üzletirányzata csöndes.

Regény-Csarnok.

Morituri . . .

Irta: Balassa Imre.

. Azóta sok-sok év eltelt, de azt ő borogó, szürke őszí délután sohasem fogom elfelejteni. Annak az emléke, mint

valami lidérfény, kísért még álmaiban is . . .

. Olmos fellegek usztáltak az égen. A kopasz fák fölött szomorú zugással iramlott tova az őszi szél . . . A lehullott falevelek szőnyege meg megrezent lábaim alatt, amint elgondolkozva haladtam tova. Nem tudtam szabadulni valami nyomasztó érzéstől; rossz előérzetem volt . . . Régi barátomat akartam felkeresni, aki levélben kéretett magához. És most, hogy háza felé közeledtem, valami sejtélem kinezott.

Elértem az elbagyott külvárosi házat. A nyitott kertajtón szabadon léptem a gondozatlan fasorba. Meglátszott rajta, hogy rég nem ápolta emberi kéz. És amit önként adott a természet, azt is megölte az őszi hervadás.

A házban az öreg cseléd fogadott. Szó nélkül vezetett az emeleti ajtóhoz. Pillanatra megálltam a küszöbön. Valami lekötve tartott. Szerettem volna visszafordulni, féltem, hogy sejtéseim valóra válnak. De azért erőltettem magamon. Beléptem. A szobában félhomály és csend, mélységes csend. Az ablaknál, egy bőrkarosszékből állt . . . Nem . . . nem . . . Ez nem lehet ő; hát ennyi maradt volna meg a daliás férfiből? Gyűrött párnák közül, felborzolt hajjal meredt reám ez ember, e csontváz . . . És mégis ő az. Ő, az asszonyok bálványja, az elegáns világfi, a szalonok hőse, az ünnepeit poéta . . .

Szelid, bánatos mosoly ült szederjes ajkán, midőn helylyel kínált. Ugye, nem ismeresz, nem ezt vártad? És a hangja olyan tompa, olyan kísérteties volt.

Én valami tiltakozásfélét motyogtam, meg akartam nyugtatni. De ő ugyanazzal a mosollyal folytatta: „Hagyd el, nem számítok arra, hogy áltassál. Amióta elhagytam a szalonok parketját, nagyon megszoktam az őszinteséget, az igazságot . . . nemsokára úgy is egy még igazabb világba térek, ahol nincs érdek, nincs ártatás, nincs képmutatás . . . Bocssás meg, hogy ide fásaszottalak. Más úgy sem jött volna el, mást nem is hívtam. De te igaz barátom voltál, rád akarom bízni fájó titkaimat, mielőtt bucsut vennék annyi diadalom és annyi szevedésem hazájától . . . Csak te benned bízom, a többiek csak addig voltak barátaim, amíg tartott a fény, a pompa, a ragyogás . . . Mikor kiégett a lelkem, mikor elhangzott a dal és az asszonyok elfordultak tőlem, ők is kezdtek unalmasnak találni és egymás után elmaradtak. Utójára egyedül maradtam. Ebbe az öreg, rozoga házba vonultam vissza, hiez ennek a sorsa is úgy hasonlít az enyémhez.

Amig diszes volt, fényes uri nép lakta. Hogy megviselte az idő és lekopott róla fényes köntöse, lakói elhagyták és most én, meg a vén Zsuzsi elmékedünk benne. De nem! Én nem gondolkozom. Észméim, gondolataim már többé nincsenek. Egy kiégett vulkán vagyok, egy kopár fa, melyet megfosztottak virágától kegyetlen kezek.

— A hódításaimat ismered. Nem vettem soha komolyan azt a szent érzelmet, melyről annyit daloltam. Csak egyszer. Csak egyszer, amikor már szárnyaira emelt a szerencse és a hír, akkor találkoztam vele. Egy leánnyal, aki fölemelt, aki átalakított. Neki köszönhetem a legszebb dalimat, azok mind róla, hozzá voltak írva. Ő volt az én múzsám. Az ő nevével az ajkamon, az ő képével a lelkemben széditősen emelkedtem; ő emelt, hogy azután annál kegyetlenebbül taszítson a feneketlen mélységbe.

Nagyá tett, hogy a legnyomorultabbá legyen. A fényes kariórom legyezgette a hiúságát. Mert mindenki tudta, hogy azokat megcsodált, csodaszép poénak neki szólnak.

Oh Istenem! Micsoda álmaim, micsoda illúzióim voltak. És ő szétépte az illúziómat, még foszlányokat sem hagyott meg belőlük. És fölébresztett azokból az álmokból, a melyek olyan fényesek, olyan ragyogók voltak. És az az ébredés olyan szörnyű volt . . . Istenem olyan szörnyű!

. . . Hallgass rám. Szomorú történetet mondok. Sokat tanulhatsz belőle.

(Folyt. köv.)

Nyílt-tér.

Virágüzlet áthelyezés.

Szívesen hozom a n. é. közönség tudomására, hogy

virág-üzletemet

dusan felszerelve a régi helyiségbe — a felépült Steinfeld-házba (Piac-utca 59.) helyeztem át.

Mikor erről a tisztelt közönséget értesitem, kérem továbbra is szíves pártfogásukat.

Debrecen, 1906. március 4.

144—3—1.

Janátka Alajos,

műkertész és virágkoreskedő.

Eladó! a Hatvan-utcai kertben I-ső járás 48 szám **900 □ öl kitűnő faj szőlő, 1 szoba konyhából álló pajtával.**

Eladó! Delavare gyönyörű érett vessző; kitűnő, tüzes, zamatos bort ad. Bőtermő, korán érő; gyümölcse méz édes, soha sem rohad.

Eladó! Diószegi ó-bor mintegy **50 hektó és tavaji termés szintén 50 hektó körül. Delevára, Ezerjő, Zöld szilváni és mézes fehér Rizling. Ó-borok 4 szer, új borok 1 szer lehuzva.**

Értekezni lehet a termelőnél Garai-utca 20. d. u. 2—3 között.

145—3—1.



Te

sohasem találz hathatósabb és jobb bőrápoló szert mitesszerek, hőségkiütések elmulasztására és kellemes arc szín elérésére, mint a

Bergmann-féle illomtejszappan

(védjegy: két hogymászó.)

Bergmann es Társa Teschen

Kapható darabonként 80 fillérért:

Grósz Nagy Ferenc.
gyógyszertárban.

1906. Farsangi idényre

Ajánljuk a legdivatosabb béli kelméinket, 120 cm. fehér és színes francia batistákat. Selymek: Christalin, Rádium, Pongennette, Taft-Messaline, Lionnaise divatos bál színekben.

Egyes beosztott, félig kész, himzett batist és csipkével díszített selyem ruhák 20 koronától feljebb.

Selyem és csipke sálók, legyezők, bál keztyűk, fehér és színes áttört harisnyák nagy választékban, olcsó szabot árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon, diva és szőnyegárulása.

DEBRECEN, RÓZSATÉR.

108 x - 7.

Egyedüli gőzbutorgyár

Debrecenben.

Ahol a legnagyobb választékban a legmodernebb butorok és szoba berendezések a leggyorsabbtól a fényűzésig a legbiztosabb kivitelben legjutányosabban kaphatók.

KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító. 110 x - 2.

Debrecen, Főtér.

Dunkel V. K.

Felső Magyarhoni első parkettgyár- és gőzfűrésztárs. társ.

Kassán

Ajánlja kitűnő tölgyfából készült sokszorosán kitért parketát ugynevezett amerikai, tömör és berakott kockáit

jutányos árak mellett.

A lerakás kívánatra gyári lerakók által a legpontosabban történik. 127-x



Öreg ember nem vén ember

akkor, ha a leghíresebb tanárok által kipróbált „LYOOL” amerikai tablettákat használja. mik az elgyöngült férfierőt vissza adják. Csakis elgyöngült férfierő

(impotencia) elleni szer. Rendes használat mellett csodás hatású pár nap alatt nemcsak fiatal de idős férfiak is. Törv. védve. Ár: 6 kor.

Szétküldés díjazott mellett postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után naponta.

Raditz I. gyógyszerháza a „Fehér Kereszt”-hez Bpest. IV. Fővámter 6. (a központi vásárcsarnokkal szemben.)

Főraktárak Budapest: Török J. gyógyszertára Király-utca 12. sz. és Nádor-gyógyszertár Váci-körút 17. sz.



A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli foglalkozási játék a mely a gyermekek mindíg szívesen játszanak. Egyig játékszer sem oly sokoldalú, érdekes és olcsó, mint az elpusztíthatatlan Horgony-Kőépítőszekrény, mely minden egyes kiegészítőszekrényvel tanulságosabbá és a gyermekek nézve kedveltebbé válik. Néhány év óta minden egyes Horgony-Kőépítőszekrény a gyorsan kedvelté vált

Horgony-Hidépítőszekrények

által is tervszerűen kiegészíthető, úgyhogy a gyermekek egy ilyen szekrény beszerzése után pompás vashidakat is felállíthatnak.

Hogy mindenkori gyermek számára egy megfelelő szekrényt könnyen és biztosan kiáltszathassunk, hozassuk meg az alant jegyzett cégtől a szép képes és felette érdekes elismerő nyilatkozatot tartalmaz.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények és Horgony-Hidépítőszekrények, valamint a Horgony-Mozsalk- és egyéb felette érdekes rakási-játékok minden finomabb játékszerüzletben 75 fillértől, 1,50, 3 koronáig és magasabb áron kaphatók. A sok utánzat miatt azonban bevásárláskor igen óvatossá legyünk és minden egyes szekrényt a híres „Horgony” gyárijeggyel együtt hamisítvány visszautasítsunk; mert oktalanná volna jó pénzt egy értéktelen hamisítványért kifizetni. A ki zenekedvelő, az kérje még árjegyzéket a híres mperator zenélőművekről és beszélgépekről.



Richter F. Ad. és Társa.

kir. udvari és kamarai szállítók, BÉCS,

Iroda és raktár: I. Operngasse 16, Gyár: XIII/1 (Hietzing).

Rudolstadt, Nürnberg Olten (Sváje), Rotterdam, Szt.-Pétervár, New. York.



Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta és ment káros alkatrészeketől.
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht Gyárny ur Ausgiban bárkinek, a ki bobizonyítja, hogy szappana a „SCHICHT” névvel valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!



(„SZARVAS” vagy „KULCS”-szappant)

Megtakarít pénzt, időt és fáradságot. A ruhát kiméli és megóvjá.

Mindennemű ruha és mosási módszer részére a legjobb és legolcsóbb. Hőfehér ruhát ad. A színeket emeli, fénylővé és világossá teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darabszappan „Schicht” névvel és a „szarvas” vagy a „kulcs” védjeggyel legyen ellátva. 125-x

Pserhofer-pilulák

valódiak csak ezzel a vörös fölrással. „J. Pserhofer”.

József császár ideje óta tehát több mint 120 év óta mint legrégibb, fájdalom nélkül hashajtó házi szer ismerik és sok orvos sürgősen ajánlja a rossz emésztés és dugulás minden következménye ellen, mint az epecirkuláció zavar, májba, szélkolika, aranyér, a belek petyhüdsége stb., vértisztító tulajdonságai következtében kitűnő vészegénység, ideges ffaéjás, sárgaság stb. esetén.

1 skatulyácska 15 pilulával . K. 42
1 tekerős 6 skatulyácskával . K. 210

A Pénz előleges beküldése esetén ára portómentes megküldésével
1 tekerős Korona. 2.60 || 4 tekerős Korona 8.90
2 " " 4.70 || 5 " " 10.50
3 " " 6.80 || 10 " " 18.50.

Egyedüli készítőhely,

Pserhofer J. gyógyszerháza
WIEN, I., Singerstrasse 15.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levéli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg bekezdetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„DEBRECZEN”
szerkesztőségének
és
kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Levelezés.

Szerény leány
pénztárnoknői állást keres,
ki már ily minőségben
alkalmazva volt. Cim a
kiadóhivatalban.

Eladás.

Keresek

egy eszinosan butorozott
szobát március 1-re. Cime-
ket kérek a kiadóhivatalba.

Ügyes

divatrusnó a ki önállóan
dolgozik aonnal alkalm-
mazást nyer. **Fekete La-
jos** Áruházban **Kapos-
várott.** 101-3

Egy jókarban lévő
hintó etadó megtekinthető
Hatvan-utca 5 szám.
142-1-

Posta könyv

ajánlott levelekhez félár-
ban kapható a kiadóhiva-
talanban Csapó u. 10 sz.

Közönséges

osomag posta könyv fél-
árban kapható a kiadóhiva-
talanban. Csapó u. 10 sz

Fehérnemű

varrónő házakhoz ajánl-
kozik. Cim a kiadóhiva-
talanban.

Sestakertben

a nagyerdői járásban mo-
dern, kényelmes villa, feny-
ves parkkal, gáz beveze-
téssel, jóvízi kúttal, 1400
négyzetöljtől jó karban le-
vő termő szőlővel eladó,
Értekezhetni Piac utca
44 sz. ügyrédi irodában
133-x4

Keresek

három szobás kényelmes
lakást május 1 re. Cim a
kiadó hivatalban.

Jó forgalmu

helyen fűszerüzlet teljes
felszereléssel más vállalat
miatt kiadó. A berende-
zés és felszerés a házi
gazdájé. Szoba, konyha,
pince, fűskamra és bolt-
helység 15 frt egy óra'
Cim a kiadóhivatalban.

5 korona és több napikereset.



Házimunka-kötőgép-társaság.

Keresetnek minkét nembeli
egyének gépünkön való kö-
tésre. Egyszerű és gyors mun-
ka egész éven, otthon végez-
hető. Nem kell előkészíttség.
Távolság nem határoz. a
munkát mi adjuk el.

Házimunka-kötőgép-társaság

Thos H. Whittick és Tsa.

Budapest, IV. Havas-utca 3-25 sz.

Prága, Petersplatz 7-25.

109 x -3.

Dr. Politzer Sanatóriuma

és vizgyógyintézele,

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.

Egész éven át nyitva.

Vizgyógymódok. Villanygyógyászat, szénsavas-, törpefenyő és ásvány für-
dők, forróvíz kezelés, Vibrációs massage hizlaló és soványító gyógymód. Inhalatók.
Javallatok: Idegesség minden neme szív, tüdőbaj Edző eljárások. Iz léli
és izom csúznál forró léghozzáállással bámulatos gyógyeredmények. — Kitűnő ellátás, szép betegszob-
ák, penzió (lakás és ellátás) naponta 5 és 7 korona. Állandó orvosi felügyelet
Felvilágosítással szívesen szolgál:

Dr. POLITZER JAKAB, az intézet tulajdonosa és vezetője.

Meggyőződhet

áruink versenyképességéről, mert kötésszerűleg megvettünk.

legnagyobb vászonszövőgyárak

egyikétől 10000 vég 30 rőfös legkitűnőbb minőségű vásznat,
tehát szállíthatunk minden magántogyasztónak és viszontelárúsítónak

legelsőrendű rumburgit 84 ctmtr széles 5 frt 70 krjával
legfinomabb battisztvásznat 84 „ „ 6 „ 10 „

eszerint legalább 30 százalékkal olcsóbban mint bárki más, utánvét vagy a
pénz előleges bekezdése mellett.

Meg nem felelő áruért a pénz visszaadatik.

Senki el ne mulassza e soha vissza nem térő kedvező alkalmat!

MELLER L. Egyed.

Hungária Vászonáruház

Budapest V. Váci-körut 26.

Dürkopp-varrógépek

családok használatára, himzésre kitűnően használható.

Ipari célokra a legjobban megfelel.

Dürkopp és Társa

Gráz.

Szétküldési raktár: Bécs.

Haza érkeztem!

Láttam a külföldi divatot és mi szépet és divatos kelmét találtam azt mind megvásároltam a miért is

csak egyedül nálam

lehet szép és divatos női ruha szöveteket és blous selymeket jutányosan vásárolni.

Ujdonságok naponta érkeznek!

111 x -3.

Löwy F. Piac-utca 24, Vigyázz! a **Löwy F.** cégre.